

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

«СЕСТРИНСЬКА СПРАВА»,

перший (бакалаврський) рівень освіти)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Якість навчання за освітньо-професійною програмою «Сестринська справа», перший (бакалаврський) рівень освіти» було проведено у січні 2024-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень 2024),
- аналіз даних (січень 2024),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (січень 2024).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Сестринська справа» (перший (бакалаврський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяли участь 46 респондентів/-ки, що складає 56,1 % від загальної кількості здобувачів, що навчаються на цій освітній програмі.

Розподіл за роками навчання: 1-й курс – опитані 40 осіб (87 % від загальної кількості опитаних) та 2-й курс – 6 осіб (13 %). Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності студентів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ),

певної освітньої програми («Сестринська справа», бакалаврський рівень) та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Задоволених вибором університету та освітньою програмою (повністю або радше задоволених) виявився близький відсоток (91,2 % та 89,2 % відповідно). Рівень задоволеності роботою кафедр також досить високий (82,6 %).

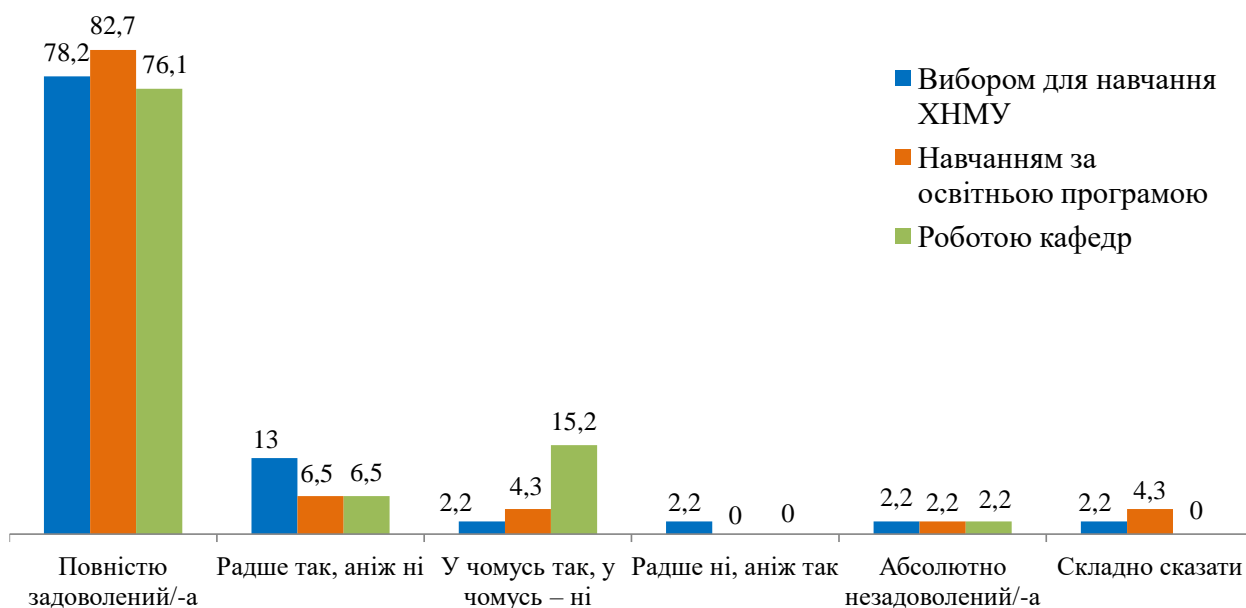

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю для 67,4 %, радше співпали для 17,4 %, у чомусь співпали, а у чомусь — ні, для 6,5 %. Очікування скоріше не співпали для 6,5 %, а також 2,2 % здобувачів/-ок утруднились з відповіддю.

Більшість студентів/-ок (86,9 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Ще 10,9 % респондентів/-ок зайняли серединну позицію.

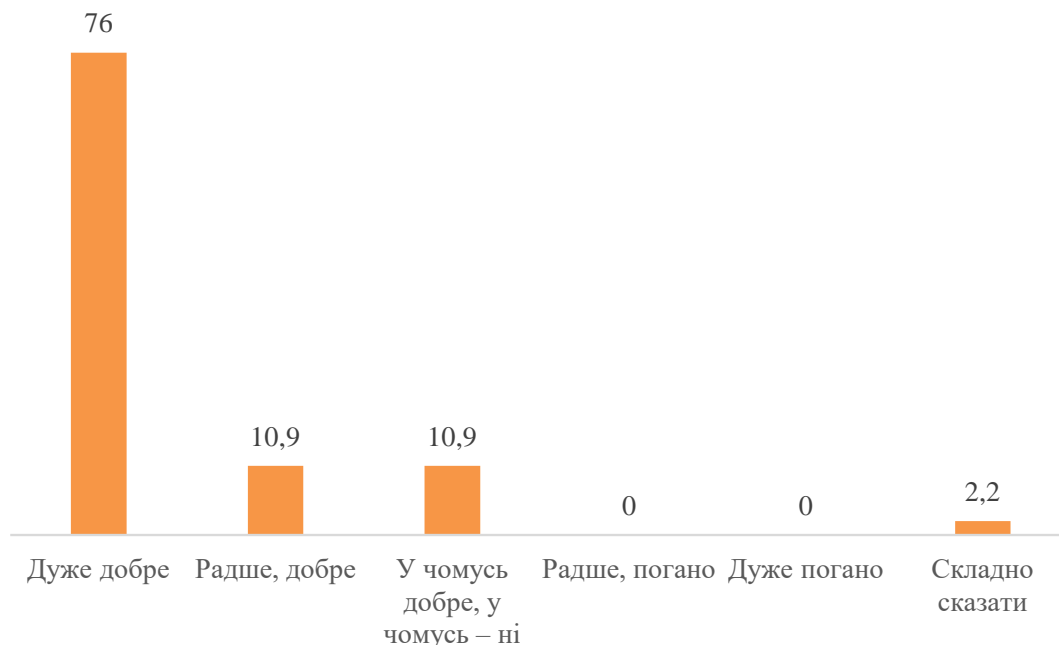

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що усі опитані (100 %) погоджуються з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, а також 93,5 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають насамперед на викладачів (78,3 % відповіли, що саме викладацький склад впливає на забезпечення якості освіти повною мірою). Навчально-науковий інститут якості освіти посідає «в рейтингу» другу позицію із результатами 67,4 %. Третє місце розділяють здобувачі та Міністерство освіти і науки України з результатом 65,2 %. Найменший відсоток опитаних, 63 %, вважають завідувачів кафедр та адміністрацію університету відповідальними за якість освіти.

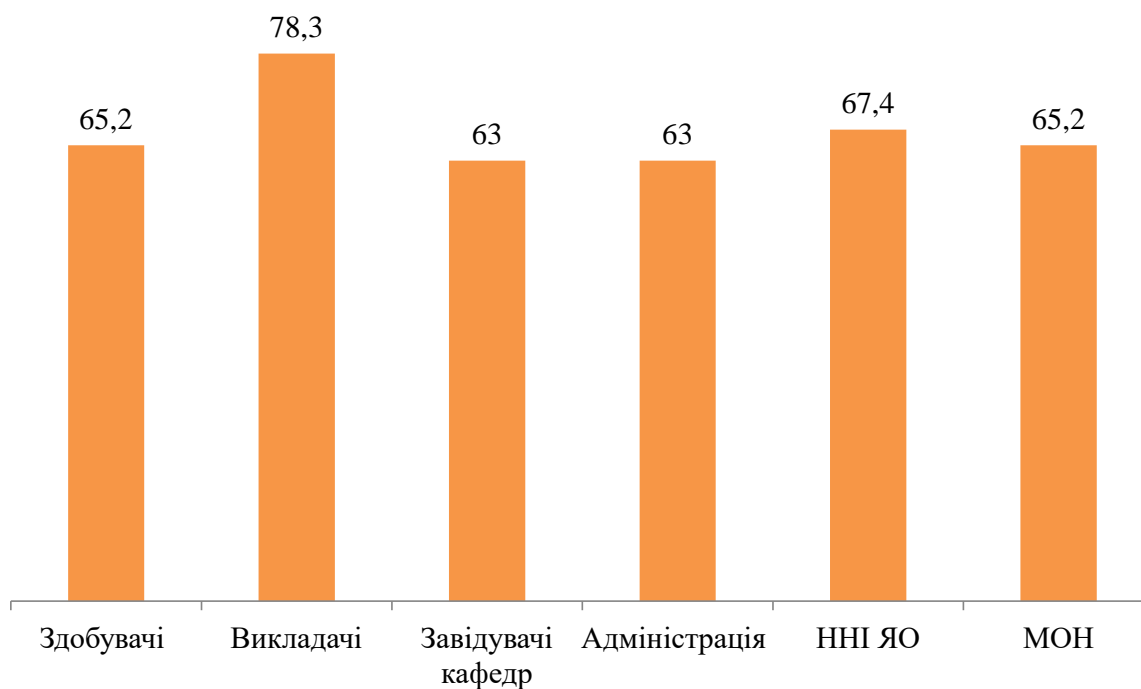

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, загалом більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4). Рівень поінформованості про методи та форми навчання, а також про очікувані результати навчання був найбільшим (це зазначили 93,5 % респонденток/-ів).

Поінформованість про цілі, завдання навчання теж є високим, на рівні 89,1 % опитаних володіли інформацією про ці аспекти навчання до його початку.

А найменший відсоток поінформованих (який тим не менш, склав переважну більшість серед опитаних), 87 %, стосувався змісту навчання, а також поінформованості про критерії оцінювання.

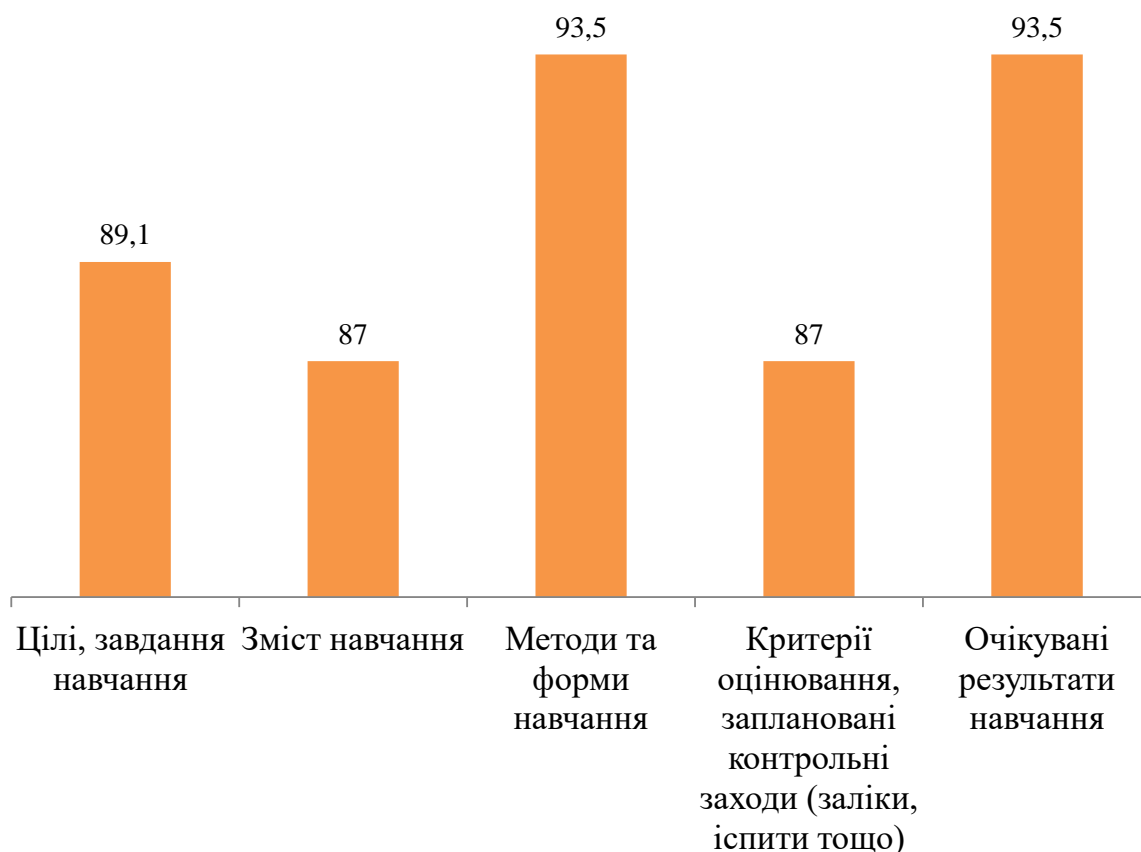

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Більшість опитаних (89,1 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; радше незадоволених не виявилось, але були абсолютно незадоволені (2,2 %). Ще 8,7 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «демонстрація презентації» (93,5 %), «розповідь, пояснення» (84,8 %), «обговорення» (76,1 %), «реферати, доповіді, повідомлення» (65,2 %) та «тести» (63 %).

З великою вірогідністю можна припустити, що доволі рідко використовуються такі методи, як рольові ділові ігри (6,5 %) та використання симуляційного обладнання (15,2 %).

Про такі методи та форми, як «письмові творчі роботи» (32,6 %), «письмові контрольні роботи» (34,8 %), «дискусії» (43,5), «бесіда» (43,5 %), «усне опитування» (56,5 %) та «самостійна робота з навчальним матеріалом» (58,7 %) згадали від третини до трохи більше половини опитаних.

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Більшість опитаних, 89,2 %, вважають застосовані методи і форми ефективними, 91,3 % вважають їх сучасними та інноваційними, а 95,7 % опитаних вважають застосовані форми і методи викладання відповідними їхній освітній програмі. Неefективними, несучасними їх вважають по 4,3 %, та ніхто не вважає застосовані методи не відповідними освітній програмі.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 52,2 % опитаних зазначили, що вони мають на методи та форму проведення занять суттєвий та обмежений вплив; 21,7 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, а ще 26,1 % не змогли надати однозначну відповідь.

Тільки 19,6 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Пропозиції тих, хто їх висловлював, були повністю враховані (100 %).

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). 91,4 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, 4,3 % вказують на те, що таку можливість надають окремі викладачі. Про відсутність такої можливості повідомили 4,3 % респондентів/-ок.

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (87 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів (протилежну думку підтримує 6,5 % опитаних, та 6,5 %

респондентів/-ок не мають щодо цього певної думки). Більшість здобувачів/-ок, 84,8 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють високі оцінки (середній бал – 4,3 із 5) із незначним коливанням – від 4,2 (так оцінили «перелік навчальних дисциплін» та «логічну послідовність вивчення навчальних дисциплін») до 4,4 («якість навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін», «чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання навчальних досягнень», «розклад занять» та «якість освітньої програми загалом»).

Відкрите запитання анкети стосувалися покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповідь надали 17 респонденток/-ів). Більшість відповідей не містила пропозицій, оскільки здобувач(к)ам все подобається (64,7 %): *«Все добре!!!»; «Все чудово»; «Мені все подобається!»; «Все чітко, зрозуміло»; «Все задовольняє»; «Мене все задовольняє»; «Все влаштовує»; «Повністю відповідає якості освіти»; «ХНМУ входить до 5 найкращих мед.вузів України, тому постійно розвивається і іде «в ногу» з новітніми технологіями»* тощо.

Серед побажань 11,8 % стосувались розширення практичної складової дисциплін:

*«Більше залучати до практичних занять професіоналів-практиків»;
«Більше практичних навичок».*

Також були пропозиції щодо навчальної літератури (5,9 %):

«Надавати більше учбової літератури в електронному вигляді (робота у електронній бібліотеці незрозуміла)».

Деякі пропозиції стосувались тематичної складової курсів (5,9 %):

«Не дублювати теми на наступних курсах навчання».

Був ще коментар щодо роботи працівників університету (5,9 %):

«Щоб адміністрація швидко виконувала роботу щодо документів, а викладачі чули студентів».

Були ще й коментарі, які складно було категоризувати (11,8 %):

«Недостатня організація»;

«Спілкуємося з колегами та ділимося досвідом».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності зі всіма запропонованими пунктами. Найбільша обізнаність була продемонстрована здобувачами/-ми із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (100 %), з порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін (про це знають 97,8 % опитаних), із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів (93,5 %), з інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (91,3 %), із процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності (91,3 %) та з інформацією про програми міжнародної академічної мобільності (89,1 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Найменше здобувачі обізнані з порядком перескладанням результатів заліків, іспитів (73,9 %) та з порядком оскарження результатів заліків, іспитів (76,1 %).

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9). Найбільше респондентки/-ти задоволені платформами дистанційної освіти (93,5 %), рівнем консультативної підтримки з боку кафедр (93,5 %), рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (91,3 %), порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін (91,3 %), рівнем консультативної підтримки з боку деканату (89,1 %), рівнем безпеки перебування в університеті (89,1 %), а також рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету (89,1 %).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Найменше здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки (73,9 %), порядком оскарження результатів заліків, іспитів (78,3 %) та порядком перескладання заліків іспитів (78,3 %).

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 32,6 % здобувачів, з яких 33,3 % задоволені взаємодією із представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. Під час навчання про конфлікти з викладачами повідомили 4,3 % здобувачів/-ок, з адміністрацією — 6,5 % та здобувачами освіти — 4,3 %.

Респондент(к)и мали змогу описати конфліктні ситуація, що мали місце під час навчання. Були надані дві відповіді, 100 % з яких стосувались конфліктних ситуацій під час взаємодії із працівниками університету:

«Конфлікту як такого не було, але стикалась з дуже неприємним, особисто для мене, ставленням одного з співробітників»;

«Щодо адміністрації, що з документами ніхто не міг нічого вирішити і досі, просто морозиться, викладачі просять надати їм нові списки, в результаті ніхто нічого не робить».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м`які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває комунікабельність (65,2 %), вміння працювати у команді (60,9 %), відповідальність за власні дії (52,2 %), вміння самостійно приймати рішення (52,2 %), ініціативність (54,3 %) та здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (56,5 %), тоді як розвитку таких навичок, як «вміння вести за

собою» (23,9 %), «емоційний інтелект» (32,6 %), «активна життєва позиція» (32,6 %) та «навички співпереживання» (34,8 %) університет має приділити більше уваги.

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Переважає більшість опитаних (82,6 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет. Незадоволених було 6,5 %, а варіант відповіді «Складно сказати» обрали 10,9 % здобувачів, які взяли участь у дослідженні.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11). Студентські «оцінки» є позитивними:

82,6 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

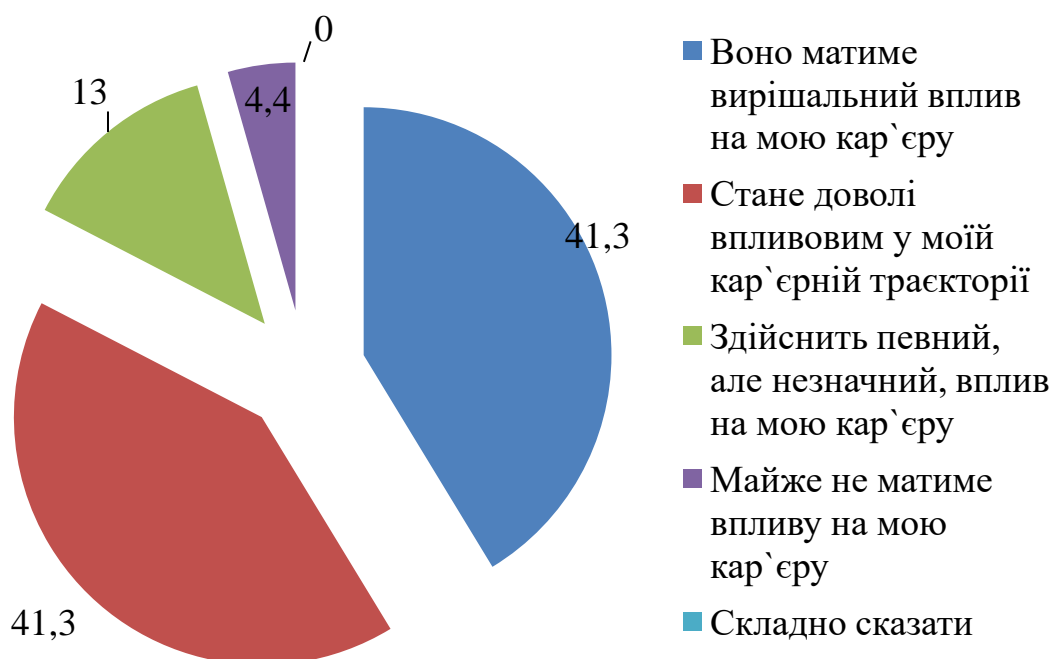

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Натомість тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, було 4,4 %. Ще 13 % здобувачів/-ок вважають, що освітня програма здійснить певний, але незначний вплив на кар'єру.

Аналітичний звіт виконала 23.01.2024 р.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.